

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 7ης Σεπτεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση C-355/97,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Oberster Gerichtshof (Αυστρία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Landesgrundverkehrsreferent der Tiroler Landesregierung

και

Beck Liegenschaftsverwaltungsgesellschaft mbH,

Bergdorf Wohnbau GmbH, υπό εκκαθάριση,

παρισταμένου του:

Karl Hacker,

η έκδοση προδικαστικής απόφασης ως προς την ερμηνεία του άρθρου 70 της Πρόξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασιίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 1994, C 241, σ. 21, και ΕΕ 1995, L 1, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, D. A. O. Edward και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola

γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- ο Landesgrundverkehrsreferent der Tiroler Landesregierung, εκπροσωπούμενος από τον Herwig Grosch, δικηγόρο Kitzbühel,
- η Beck Liegenschaftsverwaltungsgesellschaft mbH, εκπροσωπούμενη από τον Klaus Reisch, δικηγόρο Kitzbühel,
- ο K. Hacker, εκπροσωπούμενος από τον Michael Graff, δικηγόρο Βιέννης,
- η Δημοκρατία της Αυστρίας, εκπροσωπούμενη από την Christine Stix-Hackl, Gesandte στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Viktor Kreuzschitz, νομικό σύμβουλο, και τη Μαρία Πατακιά, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 2ας Μαρτίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με διάταξη της 28ης Αυγούστου 1997, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Οκτωβρίου 1997, το Oberster Gerichtshof υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 70 της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 1994, C 241, σ. 21, και ΕΕ 1995, L 1, σ. 1, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως).
- 2 Το ερώτημα αυτό ανέκλυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ, αφενός, του Landesgrundverkehrsreferent der Tiroler Landesregierung (υπαλλήλου του ομοσπόνδου κράτους του Tyrol που είναι επιφορτισμένος με τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων αγοράς και πώλησεως ακινήτων, στο εξής: Landesgrundverkehrsreferent) και, αφετέρου, της Beck Liegenschaftsverwaltungsgesellschaft mbH (στο εξής: Beck) και της Bergdorf Wohnbau Gesellschaft mbH (στο εξής: Bergdorf) σχετικά με την πώληση από την Bergdorf στην Beck διαμερίσματος ευρισκομένου στο Fieberbrunn, στο Tyrol, με σύμβαση καταρτισθείσα στις 14 Οκτωβρίου 1983 ενώπιον του συμβολαιογράφου K. Hacker (στο εξής: επίμαχη δικαιοπραξία).

Το εθνικό νομικό πλαίσιο

- 3 Ο Tiroler Grundverkehrsgesetz της 18ης Οκτωβρίου 1983 (*LGBl. für Tirol* 69/1983, νόμος του Tyrol περί δικαιοπραξιών περί ακινήτων, στο εξής: TGVG 1983), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 3ης Ιουλίου 1991 (*LGBl. für Tirol* 74/1991, στο

εξής: νόμος του 1991), που άρχισε να ισχύει την 1η Οκτωβρίου 1991, εξουσιοδοτεί τον Landesgrundverkehrsreferent να ζητεί τη δικαστική αναγνώριση της ακυρότητας συμβάσεων αγοράς ή πώλησεως ακινήτων ευρισκομένων στο Tyρόλο, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων που έχουν συναφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του νόμου του 1991, εφόσον υπάρχουν λόγοι που επιτρέπουν να υποτεθεί ότι η οικεία δικαιοπραξία είναι εικονική ή καταστρατηγική.

4 Ο τροποποιηθείς TGVG 1983 αντικαταστάθηκε, από 1ης Ιανουαρίου 1994, από τον Tiroler Grundverkehrsgesetz της 7ης Ιουλίου 1993 (*LGBL. für Tirol 82/1993*, στο εξής: TGVG 1993). Ο νόμος αυτός, ο οποίος προβλέπει επίσης ότι ο Landesgrundverkehrsreferent μπορεί να ασκεί αγωγή για την αναγνώριση της ακυρότητας των δικαιοπραξιών περί ακινήτων που είναι εικονικές ή καταστρατηγικές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καταρτίστηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ του νέου νόμου, διευκρινίζει ότι οι διατάξεις του TGVG 1983, ως έχουν τροποποιηθεί τελευταία, εξακολουθούν να διέπουν αγωγές που ασκούνται σε σχέση με τις καταρτισθείσες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994 δικαιοπραξίες.

5 Ο ίδιος ο TGVG 1993 καταργήθηκε, από 1ης Οκτωβρίου 1996, από τον Tiroler Grundverkehrsgesetz της 3ης Ιουλίου 1996 (*LGBL. für Tirol 61/1996*, στο εξής: TGVG 1996), ο οποίος προβλέπει και αυτός, στο άρθρο του 35, παράγραφος 1, το δικαίωμα του Landesgrundverkehrsreferent να ζητεί τη δικαστική αναγνώριση της ακυρότητας των δικαιοπραξιών περί ακινήτων που είναι εικονικές ή καταστρατηγικές, ενώ ορίζει επίσης ότι οι διατάξεις του TGVG 1983, ως έχουν τροποποιηθεί τελευταία, εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις διαδικασίες που αφορούν τις καταρτισθείσες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994 δικαιοπραξίες.

6 Έτσι, κατά το άρθρο 40, παράγραφος 2, του TGVG 1996:

«Στις σχετικές με δικαιοπραξίες περί ακινήτων διοικητικές διαδικασίες που εκκρεμούσαν την 1η Ιανουαρίου 1994 εξακολουθεί να εφαρμόζεται, ως προς την ουσία, ο TGVG 1983. Όσον αφορά τις αρμόδιες αρχές και τη διαδικασία, ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου.»

- 7 Ομοίως, το άρθρο 40, παράγραφος 5, του TGVG 1996 προβλέπει τα εξής:

« Το δικαίωμα του Landesgrundverkehrsreferent για άσκηση αγωγής κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35, παράγραφος 1, εκτείνεται επίσης στις εικονικές ή καταστρατηγικές δικαιοπραξίες που καταρτίστηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου. Στις διαδικασίες που έχουν κινηθεί δυνάμει του άρθρου 35, παράγραφος 1, και έχουν ως αντικείμενο εικονικές ή καταστρατηγικές δικαιοπραξίες καταρτισθείσες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994 έχει εφαρμογή ο TGVG 1983.»

Το κοινοτικό νομικό πλαίσιο

- 8 Το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχώρησης προβλέπει τα εξής:

« Παρά τις υποχρεώσεις της δυνάμει των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Δημοκρατία της Αυστρίας δύναται να διατηρήσει την υφισταμένη νομοθεσία της περί δευτερεύουσας κατοικίας επί πενταετία μετά την προσχώρηση.»

Η διαφορά της κύριας δίκης

- 9 Ο Landesgrundverkehrsreferent, στηριζόμενος στις διατάξεις του TGVG 1983, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 1991, άσκησε, στις 28 Μαρτίου 1994, αγωγή ενώπιον του Landesgericht Innsbruck, με αίτημα να αναγνωριστεί η ακυρότητα της επίδικης δικαιοπραξίας.

- 10 Το Landesgericht Innsbruck, με απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 1995, και, στη συνέχεια, το Oberlandesgericht Innsbruck, με απόφαση επί εφέσεως που εξέδωσε στις 28 Ιουνίου 1995, δέχθηκαν την αγωγή του Landesgrundverkehrsreferent.
- 11 Κατόπιν τούτου, η Beck και ο K. Hacker, ως παρεμβαίνων, άσκησαν αναίρεση (Revision) ενώπιον του Oberster Gerichtshof, αμφισβητώντας τη νομιμοποίηση του Landesgrundverkehrsreferent, ελλείψει νομικής βάσεως της αγωγής του.
- 12 Το Oberster Gerichtshof διαπίστωσε ότι ο νόμος του 1991, περί τροποποίησης του TGVG 1983, στον οποίο στηριζόταν η αγωγή του Landesgrundverkehrsreferent, είχε κηρυχθεί αντισυνταγματικός από το Verfassungsgerichtshof, με απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου 1996, με αποτέλεσμα να μη μπορεί να εφαρμοστεί στη διαφορά.
- 13 Εξετάζοντας το εάν ο TGVG 1993 μπορούσε να χρησιμεύσει ως έρεισμα για την αγωγή του Landesgrundverkehrsreferent στη διαφορά της κύριας δίκης, το Oberster Gerichtshof διερωτήθηκε σχετικά με τη συνταγματικότητα του νόμου αυτού και υπέβαλε το ερώτημα αυτό στο Verfassungsgerichtshof, το οποίο, με απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 1996, κήρυξε τον TGVG 1993 αντισυνταγματικό και έκρινε ότι δεν μπορούσε να εφαρμοστεί στη διαφορά, εξαιρουμένων των διατάξεων εκείνων που εξακολουθούσαν να ισχύουν δυνάμει του άρθρου 40 του TGVG 1996.
- 14 Κατά συνέπεια, το Oberster Gerichtshof φρονεί ότι πρέπει να εκτιμήσει την ύπαρξη νομιμοποίησης του Landesgrundverkehrsreferent βάσει του άρθρου 40 του TGVG 1996, δεδομένου ότι η προγενέστερη νομοθεσία δεν έχει πλέον εφαρμογή.
- 15 Ωστόσο, δεδομένου ότι ο TGVG 1996 εκδόθηκε μετά την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιανουαρίου 1995, το Oberster Gerichtshof διερωτάται αν το άρθρο 40, παράγραφοι 2 και 5, του TGVG 1996 συγκαταλέγεται μεταξύ των διατάξεων τις οποίες η Δημο-

κρατία της Αυστρίας μπορούσε να διατηρήσει σε ισχύ επί πενταετία μετά την προσχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως.

- 16 Δεδομένου ότι έκρινε ότι η επίλυση της διαφοράς προϋποθέτει την ερμηνεία του άρθρου 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως, το Oberster Gerichtshof ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

« Έχει το άρθρο 70 της Πράξεως για τους όρους προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και για τις προσαρμογές των Συνθηκών περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, το οποίο προβλέπει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας μπορεί, κατά παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο των Συνθηκών περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, να διατηρήσει σε ισχύ τις διατάξεις της υφισταμένης νομοθεσίας της σχετικά με τις δευτερεύουσες κατοικίες επί χρονικό διάστημα πέντε ετών από της προσχωρήσεώς της (1η Ιανουαρίου 1995), την έννοια ότι οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 40, παράγραφοι 2 και 5, του Tiroler Grundverkehrsgesetz 1996 (νόμου του Τυρόλου περί δικαιοπραξιών περί ακινήτων), που έχει δημοσιευθεί στο *Landesgesetzblatt für Tirol* 61/1996, εμπίπτουν στην έννοια της υφισταμένης νομοθεσίας ή πρέπει να θεωρηθούν ως νέες διατάξεις, λαμβανομένου υπόψη ότι το Verfassungsgerichtshof (αυστριακό συνταγματικό δικαστήριο) έχει κρίνει ότι οι διατάξεις των προγενέστερων νόμων του Τυρόλου περί δικαιοπραξιών περί ακινήτων δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής εν προκειμένω;»

- 17 Με το ερώτημά του, το εθνικό δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν στην έννοια της υφισταμένης νομοθεσίας κατά το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως εμπίπτουν διατάξεις όπως αυτές του άρθρου 40, παράγραφοι 2 και 5, του TGVG 1996, που θεσπίστηκαν μετά την ημερομηνία προσχώρησης και προβλέπουν ότι εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις προγενέστερες της προσχώρησης δικαιοπραξίες μια νομοθεσία παρέχουσα στις διοικητικές αρχές το δικαίωμα να ζητούν τη δικαστική αναγνώριση της ακυρότητας συμβάσεων πωλήσεως ακινήτων, η οποία ίσχυε ήδη κατά την ημερομηνία προσχώρησης, αλλά η οποία έχει κηρυχθεί εν τω μεταξύ αντισυνταγματική και μη εφαρμοστέα στις εκκρεμείς διαδικασίες.

Επί του παραδεκτού

- 18 Ο Landesgrundverkehrsreferent, η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή φρονούν ότι η απάντηση του Δικαστηρίου στο υποβληθέν ερώτημα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι χρήσιμη για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης.
- 19 Πρώτον, το κοινοτικό δίκαιο δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στη διαφορά της κύριας δίκης ούτε *ratione temporis*, δεδομένου ότι η επίμαχη δικαιοπραξία, που καταρτίστηκε στις 14 Οκτωβρίου 1983, και η αγωγή περί αναγνώρισεως της ακυρότητας, την οποία άσκησε ο Landesgrundverkehrsreferent στις 28 Μαρτίου 1994, είναι προγενέστερες της προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, ούτε *ratione materiae*, δεδομένου ότι η δικαιοπραξία που κατάρτισαν δύο αυστριακές εταιρίες και η οποία δεν παράγει έννομα αποτελέσματα εκτός του αυστριακού εδάφους δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.
- 20 Δεύτερον, μολονότι η αιτούμενη ερμηνεία αφορά την έννοια της «υφισταμένης νομοθεσίας περί δευτερεύουσας κατοικίας» κατά το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως, από τη διάταξη περί παραπομπής ουδόλως προκύπτει ότι η διαφορά της κύριας δίκης αφορά δευτερεύουσα κατοικία, οπότε πρέπει να γίνει δεκτό ότι το προδικαστικό ερώτημα είναι αλυσιτελές.
- 21 Τρίτον και τέλος, η διάταξη περί παραπομπής δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη, όσον αφορά τις έννομες συνέπειες των διαδοχικών τροποποιήσεων της νομοθεσίας και των δικαστικών αποφάσεων περί αντισυνταγματικότητας, με αποτέλεσμα να μη μπορεί το Δικαστήριο να διαγνώσει αν η αιτούμενη ερμηνεία μπορεί να επηρεάσει την εκτίμηση της νομικής βάσεως της αγωγής του Landesgrundverkehrsreferent.
- 22 Κανένα από τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι ικανό να ανατρέψει το τεκμήριο λυσιτέλειας που ισχύει όσον αφορά τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβάλλουν τα εθνικά δικαστήρια και το οποίο μπορεί να ανατραπεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οσάκις είναι πρόδηλον ότι η αιτούμενη ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης ή οσάκις το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως και το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να

δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1995, C-415/93, *Bosman*, Συλλογή 1995, σ. I-4921, σκέψη 61, και της 5ης Ιουνίου 1997, C-105/94, *Celestini*, Συλλογή 1997, σ. I-2971, σκέψη 22). Εξαιρουμένων των περιπτώσεων αυτών, το Δικαστήριο υποχρεούται, καταρχήν, να αποφαινεται επί των προδικαστικών ερωτημάτων που αφορούν την ερμηνεία των κανόνων του κοινοτικού δικαίου (βλ. προαναφερθείσα απόφαση *Bosman*, σκέψη 59).

23. Εν προκειμένω, στη διάταξη περί παραπομπής εκτίθενται οι αναγόμενες στο εσωτερικό δίκαιο θεωρήσεις βάσει των οποίων ο εθνικός δικαστής έκρινε ότι το ζήτημα της νομιμοποίησης του *Landesgrundverkehrsreferent* για την άσκηση αγωγής περί αναγνώρισης της ακυρότητας μιας δικαιοπραξίας περί ακινήτου, από το οποίο εξαρτάται η έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης, πρέπει να αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 40, παράγραφοι 2 και 5, του TGVG 1996. Ο νόμος αυτός περιέχει, ιδίως στα άρθρα του 11 και 14, διατάξεις που σκοπούν να αποτρέψουν τη δημιουργία δευτερευουσών κατοικιών.
24. Το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο που προσδιόρισε έτσι, με δική του ευθύνη, ο εθνικός δικαστής και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 20ής Μαρτίου 1997, C-352/95, *Phytheron International*, Συλλογή 1997, σ. I-1729, σκέψεις 9 έως 14), δεν επιτρέπει να συναχθεί ότι η ερμηνεία της έννοιας της «υφισταμένης νομοθεσίας» κατά το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως δεν έχει καμία σχέση με τη διαφορά της κύριας δίκης, ότι το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή ότι το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση.
25. Ο *Landesgrundverkehrsreferent* και η Επιτροπή ισχυρίζονται επίσης ότι, με το προδικαστικό ερώτημα, όπως είναι διατυπωμένο, ζητείται κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να χαρακτηρίσει τις εθνικές διατάξεις του TGVG 1996 υπό το φως της κοινοτικής έννοιας της «υφισταμένης νομοθεσίας», ήτοι να ερμηνεύσει το εθνικό δίκαιο. Όμως, ο προσδιορισμός των διατάξεων που περιλαμβάνονται στη νομοθεσία του κράτους μέλους που υφίσταται κατά την ημερομηνία της προσχωρήσεώς του εναπόκειται αποκλειστικά και μόνο στο εθνικό δικαστήριο.

- 26 Ωστόσο, μολονότι ο καθορισμός του περιεχομένου της νομοθεσίας περί δευτερεύουσας κατοικίας που υφίστατο κατά την 1η Ιανουαρίου 1995 εμπίπτει, πράγματι, κατ' αρχήν, στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου, στο Δικαστήριο εναπόκειται να του παράσχει τα στοιχεία ερμηνείας της κοινοτικής έννοιας της «υφιστάμενης νομοθεσίας», για να μπορέσει το εθνικό δικαστήριο να προβεί στον καθορισμό αυτό (βλ. απόφαση της 1ης Ιουνίου 1999, C-302/97, Konle, Συλλογή 1999, σ. I-3099, σκέψη 27).
- 27 Επομένως, πρέπει να δοθεί απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 28 Πρέπει εκ προοιμίου να διευκρινιστεί ότι, δεδομένου ότι ο κανόνας του άρθρου 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως εισάγει παρέκκλιση, πρέπει, κατ' αρχήν, να τυγχάνει εφαρμογής μόνο στην περίπτωση εθνικών διατάξεων οι οποίες, αν δεν υπήρχε τέτοιος κανόνας, θα ήσαν, αυτές καθαυτές, ασυμβίβαστες με το κοινοτικό δίκαιο. Επομένως, πριν από την εξέταση του αν οι διατάξεις του άρθρου 40, παράγραφοι 2 και 5, του TGVG 1996 αποτελούσαν ή όχι υφιστάμενη νομοθεσία περί δευτερεύουσας κατοικίας κατά τον χρόνο της προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να διαπιστώσει προηγουμένως ότι, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως, οι εν λόγω διατάξεις αντιβαίνουν σε κανόνα του κοινοτικού δικαίου. Η εκτίμηση αυτή, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου, εκφεύγει, εν πάση περιπτώσει, του πλαισίου του προδικαστικού ερωτήματος που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο.
- 29 Ο Landesgrundverkehrsreferent, η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι διατάξεις όπως αυτές του άρθρου 40, παράγραφοι 2 και 5, του TGVG 1996 απλώς και μόνο διατηρούν σε ισχύ, για τις δικαιοπραξίες που καταρτίστηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού, κανόνες που περιέχει η νομοθεσία που ίσχυε κατά τον χρόνο της προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επομένως, εν πάση περιπτώσει, ουδόλως επιδεινώνουν τη νομική κατάσταση που υπήρχε την 1η Ιανουαρίου 1995, το δε μέτρο δεν εκφεύγει του πλαισίου που έχουν χαράξει οι μεταβατικές διατάξεις της Πράξεως Προσχωρήσεως,

οι οποίες τάσσουν στη Δημοκρατία της Αυστρίας προθεσμία πέντε ετών για να συμμορφώσει τη νομοθεσία της προς το κοινοτικό δίκαιο.

- 30 Αντιθέτως, η Beck υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι η προγενέστερη του TGVG 1996 νομοθεσία εξέλιπε αναδρομικά από την αυστριακή έννομη τάξη συνεπεία των αποφάσεων περί αντισυνταγματικότητας που εξέδωσε το Verfassungsgerichtshof, οι διατάξεις του άρθρου 40 του TGVG 1996 αποτελούν νέες διατάξεις. Όμως, οι διατάξεις αυτές επιδεινώνουν την κατάσταση των ενδιαφερομένων σε σχέση με την προγενέστερη ρύθμιση που ατέρρευε από τον TGVG 1983, ως είχε πριν τις τροποποιήσεις που εισήγαγε ο νόμος του 1991. Πράγματι, κατά τη Beck, υπό το καθεστώς αυτό, οι διοικητικές αρχές δεν μπορούσαν να αμφισβητήσουν το κύρος μιας δικαιοπραξίας παρά μόνον εντός τριών ετών από την κατάρτισή της, ενώ ο TGVG 1996 τους επιτρέπει να ενεργούν χωρίς χρονικούς περιορισμούς.
- 31 Η έννοια της υφισταμένης νομοθεσίας κατά το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως, η εφαρμογή του οποίου εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο, βασίζεται σ' ένα ουσιαστικό κριτήριο, οπότε, για τη θέση της σε εφαρμογή, δεν απαιτείται η εκτίμηση του κύρους των επιδίκων εθνικών διατάξεων κατά το εσωτερικό δίκαιο. Έτσι, κάθε κανόνας περί δευτερεύουσας κατοικίας ο οποίος ισχύει εντός της Δημοκρατίας της Αυστρίας κατά την ημερομηνία της προσχωρήσεως απολαύει, καταρχήν, της προβλεπόμενης στο άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως παρεκκλίσεως (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Konle, σκέψη 28).
- 32 Τούτο δεν ισχύει στην περίπτωση που ο κανόνας αυτός έχει παύσει να ισχύει στην εσωτερική έννομη τάξη συνεπεία μεταγενέστερης της ημερομηνίας προσχωρήσεως αποφάσεως, η οποία όμως ισχύει αναδρομικώς από ημερομηνία προγενέστερη της προσχωρήσεως, εξαφανίζοντας για το παρελθόν την επίδικη διάταξη (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Konle, σκέψη 29).
- 33 Στο πλαίσιο της προδικαστικής παραπομπής, στα δικαστήρια του οικείου κράτους μέλους εναπόκειται να αξιολογούν τα διαχρονικά αποτελέσματα των αποφάσεων

περί αντισυνταγματικότητας που έχει εκδώσει το συνταγματικό δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Konle, σκέψη 30).

- 34 Οι διατάξεις που θεσπίστηκαν μετά την ημερομηνία της προσχωρήσεως δεν αποκλείονται αυτομάτως, εκ του γεγονότος αυτού και μόνον, από το καθεστώς των παρεκκλίσεων που θεσπίζει το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως. Έτσι, αν μια διάταξη είναι κατ' ουσίαν όμοια με την προγενέστερη νομοθεσία ή εάν απλώς και μόνον περιορίζει ή εξαλείφει εμπόδιο για την άσκηση των κοινοτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών που περιέχεται στην προγενέστερη νομοθεσία, θα τύχει της παρεκκλίσεως (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Konle, σκέψη 52).
- 35 Αντιθέτως, μια νομοθεσία η οποία βασίζεται σε διαφορετική λογική απ' ό,τι η προγενέστερη και θέτει σε εφαρμογή νέες διαδικασίες δεν μπορεί να εξομοιωθεί με την υφιστάμενη κατά τον χρόνο της προσχωρήσεως νομοθεσία (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Konle, σκέψη 53).
- 36 Εντεύθεν απορρέει ότι, εάν θεωρηθεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 40 του TGVG 1996 έχουν ως μοναδικό αποτέλεσμα τη διατήρηση σε ισχύ των κανόνων που ίσχυαν την 1η Ιανουαρίου 1995, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι καλύπτονται από την παρέκκλιση που θεσπίζει το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως.
- 37 Επομένως, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έννοια της υφιστάμενης νομοθεσίας κατά το άρθρο 70 της Πράξεως Προσχωρήσεως καλύπτει τις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί μετά την ημερομηνία της προσχωρήσεως και είναι, κατ' ουσίαν, όμοιες με τη νομοθεσία που ίσχυε κατά την ημερομηνία αυτή ή απλώς και μόνον περιορίζουν ή εξαλείφουν εμπόδιο για την άσκηση των κοινοτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών που περιέχει η εν λόγω νομοθεσία.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 38 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 28ης Αυγούστου 1997 το Oberster Gerichtshof, αποφαινεται:

Η έννοια της υφισταμένης νομοθεσίας κατά το άρθρο 70 της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση καλύπτει τις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί μετά την ημερομηνία της προσχωρήσεως και είναι, κατ' ουσίαν, όμοιες

με τη νομοθεσία που ίσχυε κατά την ημερομηνία αυτή ή απλώς και μόνον περιορίζουν ή εξαλείφουν εμπόδιο για την άσκηση των κοινοτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών που περιέχει η εν λόγω νομοθεσία.

Puissochet

Moitinho de Almeida

Gulmann

Edward

Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Σεπτεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

J.-P. Puissochet